

Покращення умов для благодійної діяльності внаслідок останніх змін законодавства України

Сербин Р.А., кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник, начальник докторантури та ад'юнктури НАВС

Благодійна діяльність є важливим елементом суспільних відносин, що спрямований на допомогу найбільш уразливим верствам населення, навколишньому середовищу, культурній спадщині. У зв'язку із цим, чітко та найбільш повне правове регулювання благодійної діяльності та правового статусу благодійних організацій, що безпосередньо здійснюють таку діяльність, є надзвичайно актуальним юридичним аспектом забезпечення нормального існування відносин із здійснення благодійної діяльності.

Саме з цією метою був прийнятий 05 липня 2012 року підписаний Закон України «Про благодійну діяльність та благодійні організації», який набрав чинності лише 03 лютого 2013 року. Новий Закон України «Про благодійну діяльність та благодійні організації» замінив Закон України «Про благодійництво та благодійні організації», який мав значні неузгодженості та породжував складнощі щодо розуміння та тлумачення його положень, а відповідно і реалізації благодійниками і благодійними організаціями своїх прав [1].

Крім того, Закон від 05.07.2013 р. вводить певні положення, що спрямовані на спрощення існуючого формалізму у діяльності цих організацій. Серед переваг нового Закону, порівняно із попереднім, можна виділити наступні:

1) Процедура реєстрації благодійних організацій відбувається у загальному порядку, передбаченому для юридичних осіб. Таким чином, строк реєстрації благодійних організацій зменшено із 2 місяців до 3 робочих днів.

Крім цього, повноваження щодо реєстрації передано від Міністерства юстиції України державному реєстратору відповідної адміністративно територіальної одиниці, в якій знаходиться благодійна організація.

При цьому, залишається відкритим питання чи видаватимуться благодійним організаціям Свідоцтва, і чи вестиметься Реєстр благодійних організацій, що допомагав у їх обліку. Проте, власне на діяльність благодійної організації це не вплине, а, навпаки, спростить окремі формальності, що існували до прийняття Закону.

2) Важливим нововведенням Закону стала характеристика різних видів благодійних організацій та органів управління ними. Так, попереднім Законом передбачалось існування благодійних організацій у формах благодійного фонду, благодійної установи, членської благодійної організації та у інших формах. У зв'язку із відсутністю на законодавчому рівні будь-яких вимог до цих форм, орган реєстрації займався власним тлумаченням суті таких форм, що призводило до спекуляції з боку останнього та численних відмов у реєстрації організацій через невідповідність структури управління, статутних документів, порядку формування майна благодійних організацій заявленій формі, про що засновники благодійних організацій і не могли знати.

Новим Законом запроваджуються чіткі критерії поділу благодійних організацій на такі види (форми) як благодійний фонд, благодійна установа і благодійне товариство за порядком управління організацією і обов'язковістю внесення вкладів. Таким чином, особи, що бажають заснувати благодійну організацію можуть вибрати найбільш оптимальний вид, що відповідатиме їх бажанням та вимогам щодо управління та майнової участі.

3) Новий Закон також замінив поняття «напрямів благодійної діяльності», перелік яких був вичерпний і недосконалий, що зумовлювало неоднозначне тлумачення деяких із напрямів. Таке регулювання давало підстави «зацікавленим особам» перешкоджати діяльності благодійної організації, визнавши її такою, що діє поза встановленими Законом напрямками. На сьогодні визначено цілі благодійної діяльності як сприяння законним інтересам набувачів благодійної допомоги у визначеній сфері. В свою чергу, перелік сфер є надзвичайно широким, що дає змогу благодійній організації реалізовувати благодійну діяльність у будь-якій галузі, обраній її засновниками.

4) Чинним Законом також значно спростились і оперативна діяльність благодійних організацій, що проявляється у багатьох аспектах:

Скасована вимога відкриття двох окремих рахунків для благодійної діяльності і адміністративно-господарських витрат, що зменшить витрати організації на банківське обслуговування та позбавить необхідності обліку та перерозподілу коштів між зазначеними рахунками.

Скасований обов'язок створення кошторису, що раніше ускладнювало діяльність організацій, зважаючи на непостійність благодійних внесків, а звідси і неможливість передбачення надходжень і витрат благодійної організації на тривалий період.

За попереднім Законом провадження благодійної діяльності, а саме – окремих заходів, повинно було здійснюватись виключно на підставі благодійної програми, затвердженої вищим органом благодійної організації. На сьогодні ж будь-який вид благодійної діяльності може здійснюватись і за рішенням органу управління, що значно підвищує оперативність здійснення благодійної діяльності благодійною організацією.

Закон прямо вказує, що благодійні організації мають право здійснювати господарську діяльність без мети одержання прибутку, що надає можливість благодійній організації продавати товари, надавати послуги, виконувати роботи, отримуючи при цьому дохід, який повинен повністю бути спрямований на благодійну діяльність, встановлену установчими документами благодійної організації [1].

Таким чином, прийнятий у 2012 році Закон України «Про благодійну діяльність та благодійні організації» створює широкі можливості для заснування благодійних організацій та провадження їх діяльності для задоволення інтересів осіб, що потребують допомоги, покращення стану навколишнього природного середовища, а також збереження культурної спадщини від руйнування та забуття.

Список використаних джерел:

1. Spektor law firm: Інтернет-сайт: [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://spektor.ua/uk/article/ulutchshenie-usloviy-dlya-deyatelnosti-blagotvoritel'noy-deyatelnosti-vsledstvie-poslednih-izmeneniy-zakonodatel'stva-ukrain/>.

Щодо питань правового забезпечення економічного зростання України в контексті економічної безпеки

Свиридюк Н.П., кандидат юридичних наук, доцент, докторант НАВС

Для розвитку будь-якої сучасної держави, зокрема й української, одним із головним у її діяльності є безпека, що на сьогодні набуло особливого значення, адже безпека є загальноісторичною та загальносоціальною, охоплює всю історію і майбутнє людства, що має визначальне значення для існування як окремої особистості, так і соціальних верств будь-якого рівня.

Безумовно, діяльність людей і спільнот вимагає безпеки та відноситься до першорядних, основних завдань, поряд з якою безпека суспільства є конкретно-історичною категорією. Безпека залежно від умов (насамперед, соціально-економічних) відрізняється від інших форм організації, досягається різними шляхами та підпорядковується власним цілям. Економічна безпека характеризується таким станом економіки, за якого забезпечуються захист національних інтересів,